

22.8.9; 118b → 120a (הויה אחת לכולן) (מרגלים יהושע וכלב נטלו חלקם)

1. ויהושע בן נון וכלב בן יפנה חיו מן האנשים ההם ההלכים לתור את הארץ: במדבר יד, לח
 2. כי אמר ה' להם מות ימתו במדבר ולא נותר מהם איש כי אם כלב בן יפנה ויהושע בן נון: במדבר כו, טה
 3. אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעצת קרח כי בחטאו מת ובנים לא היו לו: במדבר כו, ג
 4. ויפלו חבלי מנשה עשרה לבד מארץ הגלעד והבשן אשר מעבר לירדן: יהושע יז, ה
 5. בנות צלפחד דברת נתן תמו להם אחוזת נחלה בתוך אחי אביהם והעברת את נחלת אביהן להן: במדבר כז, ז
 6. ושמתם את השבת כי קדש הוא לכם מחלקיה מות ימות פי כל העשה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמיה: שמות לא, יד
 7. והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני ה': שמות ו, ח
 8. תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכוון לשבתך פעלת ה' מקדש אדני כוננו ידיו: שמות טו, יז
 9. ותעמדה לפני משה ולפני אלעזר הפתו ולפני הנשיאים וכל העדה פתח אהל מועד לאמר: במדבר כז, ב
 10. כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה: דברים כה, ה
 11. ויגד איש מבית לוי ויקח את בת לוי: שמות ב, א
 12. ושם אשת עמרם יוכבד בת לוי אשר ילדה אתה ללוי במצרים ותלד לעמרם את אהרן ואת משה ואת מרים אחתם: במדבר כו, טט
 13. מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה הללו יה: תהלים קיג, ט

I Continuation of analysis of ברייתא

a יהושע וכלב – took the apportionments of the other scouts

i Source: v. 1, חיו superfluous due to v.2; חיו → lived on their land

b רחם מתלוננים ועדת קרח – their children got their apportioned land via their paternal and maternal grandfathers

i Challenge: ברייתא reads that יהושע וכלב got all of these

ii Answer: 1st ברייתא doesn't compare מרגלים <-> מתלוננים, 2nd does, as per interpretation of v. 3

1 Question (ר"פ לאביי): according to this authority, did יהושע וכלב inherit so much?

(a) Answer: מתלוננים בעדת קרח) refers to the "complainers" among עדת קרח

2 Observation (ר"פ לאביי): v. 4 supports position of ר' יאשיהו (הארץ)

(a) Explanation: that's why there are 10 portions – 6 Mannasite families and 4 for בנות צלפחד

(b) However: ר' יונתן's position doesn't work – should be 8 (6+2 [portions of redivide from חפר])

(c) Defense (אביי): either position is weak – ר' יאשיהו should have 9 (6+3 [as per משנה])

(i) Rather: must have been another brother who died after חפר (before יהושע יז) as per v. 5

(ii) Similarly: ר' יונתן could argue that there were another 2 brothers

3 Question (ר"פ לאביי): does יז reckon טפלים (should be more) or just בתי אב (should be 6)?

(a) Answer: just בתי אב – but it's there to teach that בנות צלפחד also got בכורה חלק

(i) Teaching: that א"י is מוחזקת (בכור only gets double portion in מוחזק, not ראוי)

c בזכות עצמן (redux) – challenge from ברייתא reading that they got עצמן

i Answer1: that follows ר' יונתן (באי הארץ); earlier ברייתא follows ר' יאשיהו

ii Answer2: both follow ר' יונתן (!), 2nd ברייתא refers to those over 20 years old at the time

II Analysis of final clause of the משנה – בנות צלפחד was the בכור of חפר, so בנות צלפחד got 2 portions (+צלפחד)

a Challenge: בכור only gets double מוחזקת

i Answer (שמואל): refers to מטלטלין Block: v. 4 (refers to קרקע)

ii Rather (רבה): א"י is מוחזקת

1 Challenge: teaching of ר' שמעון השקמוני

(a) חלק בכורה was only in doubt if they get פרשת נחלות

(b) פרשת מקושש (v 6): written מקושש as to which מרע"ה was only in doubt

2 Answer: that was his doubt - how to read v. 7 (inherit or bequeath)

(a) Solution: it is both – inherit (→ חלק בכורה) and מוריש (to next generation)

(i) Explaining: the wording of v. 8 (תביאנו) - the next generation will inherit

III Aggadic excursus on פרשת בנות צלפחד v. 9 – in what order did they approach?

a Answer1 (ר' יאשיהו): invert the verse – they approached elders etc. until they approached משה

b Answer2 (ר"א): they approached all in the בית מדרש

i Explaining the dispute: whether we show deference to a student in the presence of the teacher

1 Resolution of conflicted rulings: if teacher shows deference to student, so may we in his presence

IV Further אגדות on בנות צלפחד – they were wise (timing), expounders (v. 10), righteous (married proper men)

a Addendum: they all married at 40, but had children as a reward for צדקות, a la יוכבד (vv. 11-13)

b Note: בנות צלפחד are reckoned differently – by age (במדבר לו) or by wisdom (במדבר כז)

i Explanation (as per ר' אמי): in re: ישיבה, we reckon by wisdom (if the sage is significantly wiser than the rest)

1 But: in re: a feast, we begin with the eldest (if the eldest is significantly older than the rest)

ii Dissent (תנא דבי ר"י): they were of equal status, therefore the order is arbitrary